

LÆGEMIDDEL

Jr. nr.	Sagsnr.	Sagsbeh.		
51.06	1881.9	PET		
03 SEP. 2008				
Kopi til:	HB	JG	O.K.	Arkiv
	TR			

Farmakonomforeningen
Sankt Pedersstræde 36
1453 København K

Lægemedelforsyningsstrukturen på Vestfyn: Aarup Apotek og Bogense Apotek

2. september 2008

Hermed fremsendes til orientering Lægemedelstyrelsens indstilling vedrørende lægemedelforsyningsstrukturen på Vestfyn.

De omtalte bilag er ikke vedlagt.

Journal nr:
6106-90

Med venlig hilsen

Karina Stavnsbjerg

Karina Stavnsbjerg



Ministeriet for Sundhed- og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Lægemedelforsyningsstrukturen på Vestfyn: Aarup Apotek og Bogense Apotek

2. september 2008

Lægemedelstyrelsen har i sit høringsbrev af 24. juli 2008 anført følgende:

Bevillingerne til Bogense Apotek og til Aarup Apotek blev begge ledige i 2007.

Journal nr:
6106-90

Begge apoteker har en omsætning og ekspederer et antal pakninger under gennemsnittet for apotekerne på landsplan og under det af Indenrigs- og Sundhedsministeriet fastsatte pejlemærke.

Lægemedelstyrelsen gennemførte derfor i 2007 en lægemedelforsyningsstruktur på Vestfyn, som også omfattede de ledige bevillinger til Assens Apotek og Haarby Apotek. Lægemedelstyrelsen kan henvise til notat og høringsbrev af 10. maj 2007 samt indstilling af 5. juli 2007.

Lægemedelforsyningsstruktursagen på Vestfyn resulterede i, at Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse med brev af 6. december 2007 afgjorde, at Aarup Apotek skulle omdannes til en filial, og at Bogense Apotek skulle slås op med en filial i Aarup og et apoteksudsalg i Vissenbjerg. Herudover afgjorde ministeriet, at Haarby Apotek skulle omdannes til en filial, og at Assens Apotek skulle slås op med en filial i Haarby og et apoteksudsalg i Glamsbjerg.

Assens Apotek med de nævnte enheder blev opslået ledig d. 20. december 2007, og en ny apoteker overtog bevillingen d. 1. marts 2008.

Bogense Apotek med de nævnte enheder blev opslået ledig d. 20. december 2007 og genopslået d. 15. januar 2008. Det har ved disse to opslag ikke været muligt at få den ledige bevilling besat.

Lægemedelstyrelsen har på denne baggrund foretaget en fornyet vurdering af lægemedelforsyningsstrukturen omkring Bogense og Aarup apoteker med henblik på at få en løsning for apotekerne i området.



Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets supplement til "Meddelelse om sundhedsmyndighedernes behandling af sager om ændring af apoteksstrukturen" af 6. maj 2004 fremgår bl.a., at "det i de senere år har vist sig særdeles vanskeligt at få besat en række ledige bevillinger i de tyndt befolkede egne af landet. Disse rekrutteringsproblemer taler også for, at man i de kommende år forsøger at etablere mere bæredygtige enheder, som vil være mere attraktive at søge. "Det fremgår endvidere, at "det bør være et pejlemærke ved etablering af apoteksenheder i fremtiden, at et gennemsnitsapotek fremover bør have et antal receptekspeditioner til enkeltpersoner af et niveau på ca. 230.000, hvilket svarer til en omsætning af størrelsesordenen 50 mio. kr. i 2004-niveau."

Af Sundhedsministeriets meddelelse af 28. marts 1996 "om behandlingen af sager om ændring af apoteksstrukturen" fremgår det, at "når et apoteks ekspederede receptpakninger til enkeltpersoner kun udgør halvdelen eller mindre af det gennemsnitlige antal ekspederede receptpakninger per receptekspederende enhed, overvejes muligheden for at omdanne apoteket til en apoteksfilial eller eventuelt at nedlægge apoteket."

Lægemedelstyrelsen har i vedlagt notat opdateret gennemsnitstal for apotekerne på landsplan samt de økonomiske oplysninger, for de for denne sag, relevante apoteker.

Følgende fremgår bl.a. af notatet:

Det fremgår af brev af 6. december 2007 fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, at Aarup Apotek skal omdannes til en filial.

Opdaterer man med tal for 2006 kan følgende også anføres: Aarup Apotek ekspederede i 2006 110.683 receptpakninger til enkeltpersoner, hvilket er mindre end Indenrigs - og Sundhedsministeriets pejlemærke og et gennemsnitsapotek. 34.719 receptpakninger blev udleveret gennem apoteksudsalg, mens 5.144 receptpakninger blev udleveret gennem håndkøbsudsalg. Der blev således udleveret 70.820 receptpakninger over skranken på Aarup Apotek, hvilket svarer til ca. 44 % af en gennemsnitsreceptekspederende enhed.

Ejby Apotek og Tommerup Apotek ekspederer begge omkring 150.000 pakninger til enkeltpersoner, hvilket er det laveste antal for naboapotekerne i området.

Apoteker Yvonne Hummellose, Tommerup Apotek har tilkendegivet, at hun vil være interesseret i, at apoteksudsalget i Vissenbjerg overføres til Tommerup Apotek, hvorimod hun ikke ønsker også at få tilknyttet en filial i Aarup.

Apoteker Niels Højlund, Ejby Apotek har d. 2. juni 2008 skriftligt tilkendegivet, at han er interesseret i at overtage Aarup Apotek som filial under den forudsætning, at det bliver hele apoteket, dvs. at apoteksudsalget i Vissenbjerg ikke bliver skilt fra.

Apotekeren bemærker, at herved vil den samlede omsætning blive ca. 52 mio.kr. (Ejby 28 mio.kr. og Aarup 24 mio.kr.) og det samlede antal ordinationer til enkeltpersoner ca. 266.000 (Ejby 156.000 og Aarup 110.000). Niels Højlund mener, at det vil være muligt at skabe en velfungerende enhed på det grundlag.

Apoteker Niels Højlund skriver videre, at en anden væsentlig begrundelse for, at han ønsker, at en eventuel overtagelse skal være inkl. apoteksudsalget er hensynet til det nuværende personale på Aarup Apotek.

Ejby Apotek er et landapotek med et forsyningsområde, der støder op til Aarup Apotek. Begge apoteker har f.eks. udsalg i byen Gelsted. Ejby Apotek har et antal receptekspeditioner til enkeltpersoner, der svarer til 79 % af gennemsnittet for et apotek og 62 % af pejlemærket (2006). En meget stor del af apotekets bruttoomsætning i 2006 var omsætning af veterinære lægemidler. Størstedelen af den veterinære omsætning er nu omfattet af de nye regler om forhandling af veterinære lægemidler til produktionsdyr. Apoteker Niels Højlund forventer ikke at kunne bibeholde den store veterinære omsætning.

Tilknyttes Aarup Apotek som filial (inkl. apoteksudsalget i Vissenbjerg) til Ejby Apotek vil der kunne skabes et naturligt sammenhængende forsyningsområde og en bæredygtig enhed med et antal ekspeditioner tæt på det nævnte pejlemærke.

Det fremgår også af brev af 6. december 2007 fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, at Bogense Apotek skal bevares som et apotek.

Opdaterer man med tal for 2006 kan følgende også anføres om Bogense Apotek: Apoteket ekspederede i 2006 93.521 pakninger til enkeltpersoner, heraf blev 10.034 receptpakninger udleveret gennem håndkøbsudsalg. Der blev således samlet set, og også over selve skranken på Bogense Apotek, ekspederet et antal receptpakninger til enkeltpersoner der svarer til over halvdelen af en gennemsnitsreceptekspederende enhed.

Bogense Apotek er med en omsætning på knap 20 mio.kr. og et antal ekspederede receptpakninger på 93.521 (2006) under de tilsvarende tal for

et gennemsnitsapotek og væsentligt under Indenrigs- og Sundhedsministeriet pejlemærke.

Der er dermed ikke grundlag for at slå apoteket op som et selvstændigt apotek efter apotekerlovens § 15, stk. 1.

Man kunne derfor overveje at slå apoteket op som en supplerende bevilling efter apotekerlovens § 15, stk. 2.

Det vil sikre, at en bred kreds af apoteker i området vil få mulighed for at søge den ledige bevilling til Bogense Apotek.

Høringsforslag

På baggrund af ovenstående skal Lægemiddelstyrelsen foreslå:

- At Aarup Apotek (inkl. apoteksudsalget) i Vissenbjerg tilknyttes som filial til Ejby Apotek.
- At Bogense Apotek opslås som en supplerende bevilling efter apotekerlovens § 15, stk. 2.

Hørings svar

Lægemiddelstyrelsen har modtaget vedlagte høringssvar af 18. august, 25. august og 26. august 2008 fra Danmarks Apotekerforening, Farmakonomforeningen og Pharmad danmark.

Danmarks Apotekerforening har ingen bemærkninger til, at høringssvaret om, at Aarup Apotek tilknyttes Ejby Apotek som en apoteksfilial. Foreningen er endvidere enig med Lægemiddelstyrelsen i, at der ikke er grundlag for at opslå Bogense Apotek som et selvstændigt apotek efter apotekerlovens § 15, stk. 1.

Apotekerforeningen konstaterer, at Bogense Apotek efter kommunesammenlægningen er beliggende i Nordfyn Kommune sammen med både Sønder sø Apotek og Otterup Apotek. Det naturlige forsyningsområde for hvert af de tre apoteker er grænsende op mod hinandens, hvorfor det umiddelbart synes nærliggende at foreslå, at de tre apoteker lægges sammen. Foreningen kan dog tilslutte sig Lægemiddelstyrelsens forslag om, at Bogense Apotek opslås som en supplerende bevilling efter apotekerlovens § 15, stk. 2. Det bemærkes dog, at såfremt det ikke er muligt at få ansøgning fra et eller flere af de omkringliggende apoteker (jævnfør nærhedsprincippet) vil Apotekerforeningen opfordre Lægemiddelstyrelsen til at overveje en omdannelse af Bogense Apotek til en apoteksfilial inden overvejelse om

genopslag eller eventuel inddragelse af eventuel ansøgning fra fjernereliggende apoteker foretages.

Farmakonomforeningen oplyser, at struktursagen er foranlediget af, at bevillingen til Bogense Apotek med filialen i Aarup efter 2 opslag fortsat er ubesat. Foreningen anfører hertil, at det er en uvant situation, hvorfor man er enige i, at det er nødvendigt at "tænke ud af boksen" i denne sag.

Foreningen støtter, at Ejby Apotek – på trods af sin nuværende størrelse – styrkes med filialen i Aarup og apoteksudsalget i Vissenbjerg, med henblik på at imødegå fremtidige fald i omsætningen begrundet i fald på de veterinære lægemidler. Videre fremstår det – under de givne konditioner – som den eneste mulighed, at bevillingen til Bogense Apotek omdannes til en supplerende enhed.

Foreningen oplyser, at Bogense Apotek i mere end et år er blevet drevet af den tidligere apoteker Tove Drikkjær, der nu er apoteker på Nyborg Apotek, hvilket på trods af den lange distance og krydsning af forsyningslinjer har fungeret upåklageligt og til personalets store glæde. Derfor mener Farmakonomforeningen, at man bør overveje hensigtsmæssighederne i at fortsætte i dette allerede velfungerende spor ved at tildele den supplerende bevilling på Bogense Apotek til Nyborg Apotek.

Farmakonomforeningen støtter således Lægemiddelstyrelsens indstilling, idet det vurderes, at Vestfyns medicinbrugere trods ændringerne vil have uændret adgang til faglig rådgivning og udlevering af receptpligtig medicin.

Pharmadanmark noterer sig indledningsvist, at det synes endog meget svært at finde kvalificerede og interesserede ansøgere til mindre apoteker på Vestfyn. Foreningen finder det beklageligt, at de økonomiske rammevilkår for apotekerne i dette område, ikke gør det attraktivt at være ny apoteker – hvorfor en centralisering af apoteksdriften i området synes uundgåelig. En sådan centralisering vil hæmme den faglige konkurrence blandt apotekerne og dermed udviklingen af faglige services over for borgerne på Vestfyn.

Foreningen anfører, at da den nuværende regulering af apotekernes økonomiske rammer på Vestfyn ikke gør det muligt at gøre Aarup Apotek og Bogense Apotek til attraktive enheder ved opslag efter apotekerlovens § 15, stk. 1, skal foreningerne henstille til, at *begge* enheder opslås ledige efter apotekerlovens § 15, stk. 2.

Foreningen finder, at man skal forsøge at opslå Aarup Apotek ledigt efter apotekerlovens § 15, stk. 2 uanset, at apotekeren på Ejby Apotek har tilkendegivet, at han ønsker at overtage Aarup som filial (inkl. Apoteksudsalget i Vissenbjerg). Kun ved opslag efter apotekerlovens § 15, stk. 2 sikrer man, at der potentielt er en vis konkurrence om apoteket i bevillingsprocessen, samt at borgerne i området omkring Aarup fortsat har direkte adgang til farmaceutbetjening – i fald at en anden apoteker ønsker at søge den ledige bevilling.

Foreningen finder ikke, at det er en selvfølge, at det lige er Ejby Apotek, der skal have Aarup tilknyttet som en filial. Med en bruttoomsætning i 2007 på godt 64 mio.kr. (hvor den veterinære omsætning efter april 2007 er fraregnet) synes apoteket i forvejen ganske stort.

Foreningen finder i det hele taget, at der i denne struktursag mangler en samlet vurdering af, hvordan de enkelte apoteksenheder på Vestfyn placeres mest hensigtsmæssigt. Denne samlede vurdering bør laves med det udgangspunkt, at borgerne på Vestfyn sikres den bedst mulige lægemiddelforsyningsstruktur. Pharmadanmark opfordrer derfor til, at Lægemiddelstyrelsen kommer med et nyt forslag, der tager afsæt i tilvejebringelse af en for borgerne – og ikke kun apotekerne – hensigtsmæssig lægemiddelforsyningsstruktur.

Hvis Bogense Apotek (og Aarup Apotek) opslås ledige efter apotekerlovens § 15, stk. 2 ønsker Pharmadanmark – på baggrund af den begrænsede interesse i søgning til apoteksbevillingerne på Vestfyn – at henstille til, at der ved opslag af sådanne supplerende bevillinger gives adgang til ansøgninger fra flere end blot de nærmeste apotekere i området.

Indkomne bemærkninger

Lægemiddelstyrelsen har endvidere modtaget brev af 14. august 2008 fra apoteker Tove Drikkjær, Nyborg Apotek og Bogense Apotek og brev af 20. august fra apoteker Yvonne Hummelose, Tommerup Apotek.

Apoteker Tove Drikkjær, Nyborg Apotek og Bogense Apotek tilslutter sig Lægemiddelstyrelsens forslag. Apotekeren oplyser endvidere, at Bogense Apotek har mange skrankekunder, og som udviklingen er i området især på turisme, forventer hun at omsætningen vil være let stigende. Hun nævner endvidere, at hvis man sammenligner med Otterup Apotek som for kort tid siden blev omdannet til supplerende enhed, så er Bogense Apotek meget sammenlignelig med Otterup Apotek.

Tove Drikkjær oplyser, at hun selv agter at søge bevillingen til Bogense Apotek som supplerende bevilling, idet hun nu gennem 16 måneder har drevet både Bogense Apotek og Nyborg Apotek og på flere områder har samkørt driften.

Apoteker Yvonne Hummellose, Tommerup Apotek har i sit brev begrundet hvorfor hun ønsker apoteksudsalget i Vissenbjerg overført til Tommerup Apotek. Som begrundelse herfor anføres bl.a., at afstanden mellem Vissenbjerg apoteksudsalg og Tommerup Apotek kun er 6 km, og at der sker en daglig pendling mellem Vissenbjerg og Tommerup, hvad angår befolkningens indkøbsvaner.

Det oplyses endvidere, at Vissenbjerg og Tommerup efter kommunalsammenlægningen har fået fælles hjemmepleje, en sammenlægning af de to enheder vil derfor styrke apotekets samarbejde med hjemmeplejen. Flere borgere i Tommerup har skiftet læge til Vissenbjerg lægehus.

En sammenlægning vil bringe apoteket op på det gennemsnitlige antal ekspederede pakninger pr. apotek og dermed bevirke, at apoteket ikke længere skal modtage tilskud fra udligningssystemet.

Endeligt anfører apoteker Yvonne Hummellose eksempler på, at Lægemiddelstyrelsen indenfor det seneste år har fraskilt apoteksudsalg i forbindelse med ledig bevilling på to apoteker – Odense Sct. Knuds Apotek og Randers Sønderbro Apotek.

Det oplyses også, at da lægemiddelforsyningsstrukturen sidst blev drøftet i maj 2007 valgte Danmarks Apotekerforening med deres høringssvar netop en løsningsmodel, hvor Vissenbjerg Apoteksudsalg blev overført til Tommerup Apotek.

Apoteker Yvonne Hummellose kan grundet ovennævnte ikke støtte Lægemiddelstyrelsens forslag vedrørende lægemiddelforsyningsstrukturen på Vestfyn.

Lægemedelstyrelsens kommentarer til de indkomne høringssvar og bemærkninger.

Farmakonomforeningen og Danmarks Apotekerforening kan tilslutte sig Lægemedelstyrelsens forslag om, at Aarup Apotek (inkl. apoteksudsalget i Vissenbjerg) tilknyttes som filial til Ejby Apotek, og at Bogense Apotek opslås som en supplerende bevilling efter apotekerlovens § 15, stk. 2. Apoteker Tove Drikkjær støtter også Lægemedelstyrelsens forslag.

Pharmadanmark finder, at begge to ledige bevillinger skal opslås efter apotekerlovens § 15, stk. 2.

Apoteker Yvonne Hummelose finder, at apoteksudsalget i Vissenbjerg skal tilknyttes Tommerup Apotek.

Lægemedelstyrelsen har i forbindelse med den tidligere struktursag fra 2007 vurderet, at det forsyningsmæssige behov for receptpligtige lægemidler til lokalbefolkningen kan dækkes ved etablering af en apoteksfilial i Aarup. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har således også med brev af 6. november 2007 afgjort, at Aarup Apotek skal omdannes til en apoteksfilial.

Lægemedelstyrelsen finder, at med den foreslåede løsning, hvor Aarup Apotek (inkl. Apoteksudsalget i Vissenbjerg) tilknyttes som filial til Ejby Apotek, vil der kunne skabes et naturligt sammenhængende forsyningsområde samt en langsigtet løsning for apoteksstrukturen omkring Aarup. Fraskilles apoteksudsalget i Vissenbjerg, som foreslået af apoteker Yvonne Hummelose, vil den resterende del af Aarup Apotek have en omsætning i en størrelsesorden, der gør det yderst vanskeligt at etablere en realistisk og varig løsning for apoteket. Ejby Apotek har således alene udtrykt ønske om at overtage Aarup Apotek hvis apoteksudsalget i Vissenbjerg følger med.

Der er i Lægemedelstyrelsens forslag ikke lagt op til ændringer i forhold til lokalbefolkningens adgang til at kunne få ekspederet receptpligtige lægemidler med det samme.

Det er op til den kommende apoteker at vurdere, hvilket personale der skal bemane en filial i Aarup. Det er imidlertid et krav, at der skal anvendes fagligt personale dvs. farmaceuter eller farmakonomer til at ekspedere, udlevere og informere om lægemidler. Der vil således fortsat være mulighed for faglig rådgivning og information.

Vælger en apoteker at bemande en filial udelukkende med farmakonomer, er det apotekerens pligt at sikre at disse i kraft af grundlæggende uddannelse og fortsat træning kan varetage opgaven forsvarligt. Der vil endvidere altid være mulighed for at kontakte en farmaceut på hovedadressen i hele åbningstiden, da dette ligeledes er et krav.

Pharmadanmark finder ikke, at det er en selvfølge, at det lige er Ejby Apotek, der skal have Aarup tilknyttet som en filial. Med en bruttoomsætning i 2007 på godt 64 mio.kr. (hvor den veterinære omsætning efter april 2007 er fraregnet) synes apoteket i forvejen ganske stort.

Hertil kan oplyses, at Ejby Apotek i 2006 ekspederede godt 150.000 pakninger til enkeltpersoner. Til sammenligning ekspederede et gennemsnitsapotek godt 192.000 pakninger. Tager man udgangspunkt i apotekets humane omsætning er Ejby Apotek dermed et apotek under gennemsnittet.

Pharmadanmark finder, at der i denne struktursag mangler en samlet vurdering af, hvordan de enkelte apoteksenheder på Vestfyn placeres mest hensigtsmæssigt, og at vurderingen bør laves med det udgangspunkt, at borgerne på Vestfyn sikres den bedst mulige lægemiddelforsyningsstruktur.

Lægemiddelstyrelsen skal hertil understrege, at de foreslåede løsninger ikke ændrer ved borgernes adgang til at kunne få ekspederet receptpligtige lægemidler med det samme.

I maj 2007 gennemførte Lægemiddelstyrelsen en ganske omfattende lægemiddelforsyningsstruktursag, der omfattede store dele af Vestfyn. Denne sag resulterede i en sammenlægning af Assens og Haarby Apotek samt en beslutning om en sammenlægning af Bogense Apotek og Aarup Apotek. Sidstnævnte har grundet mangel på ansøgere ikke kunnet lade sig gøre, hvorfor Lægemiddelstyrelsen har måttet udarbejde endnu et løsningsforslag til strukturen her.

Lægemiddelstyrelsen finder ikke at endnu en samlet vurdering af strukturen på Vestfyn vil kunne tilvejebringe yderligere løsninger, der også i praksis vil kunne gennemføres.

Lægemiddelstyrelsens indstilling

På baggrund af de anførte begrundelser i høringsforslaget og de indkomne høringssvar skal Lægemiddelstyrelsen indstille, at Aarup Apotek (inkl. apoteksudsalget) i Vissenbjerg tilknyttes som filial til Ejby Apotek, og at Bogense Apotek opslås som en supplerende bevilling efter apotekerlovens § 15, stk. 2.

Med venlig hilsen



Karina Stavnsbjerg

Bilag:

Høringsbrev af 24. juli 2008, notat af 24. juli 2008, Høringssvar af 18. august, 25. august og 26. august 2008 fra Danmarks Apotekerforening, Farmakonomforeningen og Pharmadanmark. Brev af 14. august 2008 fra apoteker Tove Drikkjær, Nyborg Apotek og Bogense Apotek og brev af 20. august fra apoteker Yvonne Hummelose, Tommerup Apotek.

Kopi til:

Danmarks Apotekerforening, Pharmadanmark, Farmakonomforeningen, Aarup Apotek, Bogense Apotek, Ejby Apotek, Tommerup Apotek, Sønder sø Apotek, Assens Apotek og Middelfart Apotek.